

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1894

Vragen van de leden **Elias** en **Weekers** (beiden VVD) aan de ministers van Economische Zaken en van Financiën over *de frequente meldingen van misbruik van de economische positie van banken*. (Ingezonden 19 februari 2009)

1

Bent u bekend met de frequente meldingen van misbruik van de economische positie van banken, die bij het verlenen van krediet of het verstrekken van een hypotheek eisen dat ook het verzekeringspakket bij de bank wordt ondergebracht en/of het rentepercentage afhankelijk stellen van het al dan niet onderbrengen van het verzekeringspakket?¹ en ²

2

Is hier sprake van misbruik van economische macht, waarbij het sluiten van overeenkomsten afhankelijk lijkt te worden gesteld van bijkomende prestaties, die naar hun aard of volgens het handelsgebruik geen verband houden met het onderwerp van deze overeenkomst, de zogenoemde koppelverkoop?

3

Bent u bereid de Nederlandse Mededingingsautoriteit te verzoeken met spoed onderzoek te doen naar het voorkomen van deze mogelijke overtredingen van de Mededingingswet door banken? Zo ja, bent u bereid de Kamer op de

hoogte te houden van het tijdsverloop van het onderzoek en de uitkomsten ervan? Zo nee, waarom niet? Zijn de vermeende gedragingen niet ernstig genoeg om onderzocht te worden?

¹ De Federatie financiële intermediaire dienstverlening in Nederland (FIDIN), opgericht door brancheorganisaties NBVA en NVA als collectieve belangenbehartiger, beschikt over een lijst van deze gevallen.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 11 maart 2009)

1

Ja. Ik heb dergelijke meldingen ontvangen. Ook de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) krijgt regelmatig signalen over mogelijke koppelverkoop door banken bij het verstrekken van hypotheek en kredieten.

2

De Mededingingswet verbiedt ondernemingen met een economische machtspositie om misbruik te maken van die positie. Van een economische machtspositie is kort gezegd sprake indien de onderneming in staat is om de instandhouding van een daadwerkelijke mededinging op de relevante markt te verhinderen door de mogelijkheid zich in belangrijke

mate onafhankelijk van concurrenten, leveranciers, afnemers of eindgebruikers te gedragen. Om te bepalen of dat zo is, zijn onder meer het marktaandeel van de onderneming(en) in kwestie en die van de concurrenten relevant. Het hebben van een economische machtspositie op zichzelf is niet verboden. Het misbruiken daarvan wel. Misbruik kan zich in de praktijk op verschillende manieren voordoen. Een daarvan is koppelverkoop. De NMa houdt toezicht op naleving van de Mededingingswet. Tot op heden hebben meldingen over koppelverkoop door banken haar geen aanleiding gegeven om op basis van die wet op te treden, omdat het bestaan van een economische machtspositie in die gevallen zeer onwaarschijnlijk was. Er zijn veel aanbieders van hypotheek en andere vormen van krediet en zowel de prijzen (rentepercentages) als de producten van deze aanbieders vertonen een grote mate van onderlinge variatie. Als een klant niet bij dezelfde aanbieder zowel een hypotheek als een verzekering wil afnemen, kan hij hierover onderhandelen, of besluiten om naar een andere aanbieder te gaan.

3

Nieuwe meldingen van mogelijke overtredingen van de Mededingingswet kunnen bij de NMa kenbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld via het overheidsloket ConsuWijzer. Inmiddels beschikt zij

ook over de lijst met meldingen die in vraag 1 wordt genoemd. De NMa beziet of eventuele nieuwe gevallen voldoende grond bieden voor een mededingingsrechtelijk onderzoek. In verband met het onderzoeks- en handhavingsbelang kan de NMa geen concrete informatie verstrekken over het al dan niet starten van onderzoeken en lopende onderzoeken. Besluiten die de NMa neemt op basis van haar onderzoeken zijn wel openbaar. De NMa publiceert deze onder meer op haar internetpagina www.nmanet.nl en in haar jaarverslag.